

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.01.2017
Sayı: 1010

Yrd. Doç. Dr. Gülay YEDEKÇİ
CHP İstanbul Milletvekili
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27 Aralık 1919 tarihinde Atatürk'ün Ankara'ya gelişiyle bağımsızlık savaşına ve ulusal devrime sahip çıkan Ankara halkının ve kentnin de kaderi çizilmiştir. Cumhuriyetin ilanı ve Ankara'nın başkent ilan edilmesi ile başlayan modernleşme başkentin fiziki yapısına yansımıştır.

Ankara şehri bir ulusun doğuşunun simgesidir. İlk Meclis Binası, ikinci Meclis Binası, Ankara Palas ve diğer kamu binaları ile cumhuriyetle özleşen sokakları, meydanları ve parkların bulunduğu semtleri ile gelişmeye başlamıştır.

1927 yılında geniş kapsamlı kent planı yarışması açılması ile Berlin Teknik Üniversitesinden Prof. Hermann Jansen yarışmayı kazanmıştır. Ankara'nın kesin imar planının hazırlanması ve 1932 yılında TBMM onayı ile Ankara'da planlı inşaat dönemi başlamış, Jansen, yeni başkentin imarını var olan yapıyı çevresi üzerinden kurgulamıştır. Jansen planının bu özelliğiyle Kale bölgesi de planlama sürecine dahil edilmiştir. Bir yandan var olan çevrenin kent planlaması, diğer yandan modern başkentin imarı için Ulus bölgesinden başlayan ve Çankaya sirtlarına kadar çıkan güçlü bir aksın tanımlanması planın temelini oluşturmuştur.

Ankara, eski merkezi olan Ulus semtinden başlayarak, Opera'ya oradan Sıhhiye ve Bakanlıklardan Kızılay'a, Tunalı'dan Çankaya Köşkü'ne kadar bu ana aks üzerinde kurulmuştur.

Ankara 93 yıldır Cumhuriyetin Başkenti olarak giderek başkent olma özelliğini kaybetmeye başlamıştır. Binaların yıkımı kültürel mirasa yönelik sürdürülen tehditler Atatürk Orman Çiftliği ve Kaçak Saray mücadeleleri ile devamlı gündeme gelmiştir. Başkentin geçmişi geleceği ve kimliği yeni bir döneme girmiştir. Yapılan her girişim ve yapılan her yıkım mekanları etkilemekle kalmayıp değerlerimizi, geçmişimizi anılarımızı ve geleceğimizi yok etmektedir. Ankara'nın 1920 ve 1930'lardan beri izlenen ana yerleşim planını yıkmaya dayalı bu tavır, Cumhuriyet mimarisine karşı yıkım çalışmasıdır.

Ankara'nın mimari yönden ana aksının değiştirilmesi ve yeni anayasadan önce bakanlıkların, yargının, ordunun, bürokrasinin Kızılay'dan Eskişehir Yolu'na ve Saray çevresine kaydırılması Cumhuriyet mirasının yok edilmeye çalışıldığının göstergesidir. Bunun Ankara'daki en büyük örnekleri de Maltepe Elektrik ve Havagazı Fabrikası, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlük binası, AOÇ Jandarma Karakolu binası, Su Süzgeci binası Etibank binası, AOÇ İşçi Memur Lokantası binası, Kumrular İkamet Sitesi, EGO Hangarları, TİKA binası, Turgut Reis İlkokulu, Marmara Köşkü

Baraj Gazinosu ve Danıştay binalarıdır. Saydığımız Cumhuriyetin simgesi bu binalar 2006 ila 2016 yılları arasında yıkılmıştır. Ulus Tarihi Kent Merkezi, Hamam önü ve Ankara kalesinde önemli bir kentsel kıyım yapılmaktadır.

Amaçlanan hedef, Ankara'nın ilk başkent olduğu yıllarda kurulmuş olan Ulus-Çankaya Köşkü hattını izleyen devlet anlayışının, devletin ana binalarını bu hat üzerinde kuran mimari anlayışın yıkımı olmuştur.

Ankara'da Devleti kuran bu mimari anlayış, laik Cumhuriyetin modernleşmesini, Bakanlıklar ile ticaretin, sosyal yaşamın iç içe geçmişliğini bize anlatır. Mimari aksın yok sayılması ise Cumhuriyet değerlerine bakış açısını göstermektedir.

Ankara'nın çehresinin değiştirilmesinin nedenini anlamak amacıyla Anayasanın 98 ve TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırılması açılması hususunda gereğini arz ederim.

İbrahim ÖZDİŞ

Adana Milletvekili

Mehmet Züm

Ulu Balıkesir

Kemal ZEYBEK

Sarıyer

Kadim Durmaz

Tokatlı

Gülây Yecekci

Yrd. Doç. Dr. Gülây YEDEKCI

İstanbul Milletvekili

Mahmut Tazal

Zahra ÇARLIHAN

Kocaeli

Onursal ADİGÜZEL

İstanbul

Serap Tenkulu

Karın Arslan

Denizli

Zeynep Usluer

Eskişehir MY

CEYHAN İRĞİL

Bursa MY

Ali Haydar HAKVERDİ

Anzora

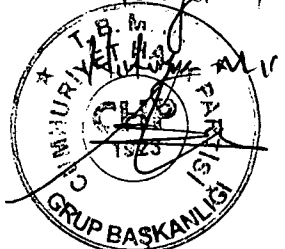
Mhakvesdi

Mehmet GÖKDAR

Gaziantep

M. Falek

Hilmi Yungil

Ömer Fethi GÖNER

Uşak

Hüseyin YILMAZ

Pydın MYK

1010. Sayılı Meclis Araştırması Önergelerinin İmza Çizelgesi